

KOMISIJI ZA STUDIJE II STEPENA ELEKTROTEHNIČKOG FAKULTETA U BEOGRADU

Na svojoj sednici održanoj 15. jula 2014. godine Komisija za studije drugog stepena nas je odredila za članove Komisije za pregled i ocenu master rada kandidata Filipa Zeca, dipl inž. elektrotehnike, pod naslovom „*Monitoring i dijagnostika, kvarovi i popravke izolacionih sistema namotaja rotora velikih turbogenerators*”. Posle pregleda dostavljenog materijala, podnosimo sledeći

IZVEŠTAJ

1. Osnovni podaci o kandidatu

Filip I. Zec rođen je 27.09.1990. godine u Beogradu. Devetu gimnaziju, prirodno-matematički smer, završio je 2009. godine, sa odličnim uspehom. Iste godine upisuje osnovne studije na Elektrotehničkom fakultetu u Beogradu. Diplomirao je 2013. godine na Odseku za energetiku, smer Energetski pretvarači i pogoni, sa prosečnom ocenom 7,69 (ocena na diplomskom 10). Diplomске akademske - master studije na Elektrotehničkom fakultetu u Beogradu, smer Elektroenergetski sistemi, upisao je 2013. godine. Položio je sve ispite sa prosečnom ocenom 9,40.

2. Analiza rada sa ključnim rezultatima

Master rad obuhvata ukupno 68 strana, sa ukupno 35 slika. Rad sadrži uvod, osam poglavlja, zaključak i spisak korišćene literature.

U uvodnom poglavlju naglašen je značaj turbogenerators u elektroenergetskom sistemu. Definisani su značaj i funkcije kontinualnog monitoringa kao i monitoringa rotacionih mašina uopšte. Također su nabrojane i vrste monitoringa.

U prvom poglavlju je opisan monitoring vibracija kao najzastupljeniji monitoring kod velikih rotacionih mašina. Dati su opisi merenja vibracija kućišta i vratila, kao i definicija apsolutnih i relativnih vibracija vratila. Posebno je objašnjen značaj rotora turbogenerators kao i funkcije savremenih sistema pobude.

U drugom poglavlju je opisan monitoring temperature kao veoma važan i nezamenljiv faktor kod odražavanja električnih mašina.

Treće poglavlje daje kratak opis monitoringa osovinskih struja. Napravljen je kratak osvrt na pojmove kao što su remanentni magnetizam, nesimetrije u magnetnom krugu, elektrostatički osovinski naponi i indukovani rotorski naponi.

Četvrto poglavlje sadrži opis jednog od najbitnijih monitoringa kod rotacionih mašina, monitoring parcijalnih pražnjenja. Dat je primer tehničkog rešenja i objašnjena je redukcija šuma i smetnji. Na dijagramima su prikazani porast parcijalnih pražnjenja sa padom temperature kao i porast parcijalnih pražnjenja sa porastom opterećenja generatora. Također je opisano i umrežavanje sistema za monitoring parcijalnih pražnjenja.

Peto poglavlje daje kratak opis monitoring magnetnog polja. Opisane su njegove osnovne funkcije i definisane su spoljašnji i unutrašnji monitoring.

U šestom poglavlju je naglašen značaj rotora turbogenerators zbog velikih električnih i mehaničkih naprezanja koja se u njima javljaju naročito zbog velikih centrifugalnih sila i relativno visokih temperatura koje deluju na namotaj i izolaciju. Definisane su povratna i nepovratna termička osetljivost. Također je definisan pojam kratkospojenog navojka na rotoru kao i njihov uzrok nastanka. Dat je niz on-line i off-line metoda za detekciju i dijagnostiku

međunavojnog kratkog spoja na rotoru turbogenerators. Na slikama su prikazani signali na senzoru fluksa za različita opterećenja generators.

Sedmo poglavlje daje osvrt na konkretan slučaj detekcije i sanacije međunavojnog kratkog spoja na rotoru turbogenerators snage 727,5 MVA. Priloženi su oscilogrami preventivnog ispitivanja iz 2008. godine i dijagnostičkog ispitivanja iz 2012. godine.

Osmo poglavlje je posvećeno zaključku, u kome je dat kratak osvrt na uticaj međunavojnih kratkih spojeva na rad turbogenerators. Još jednom je naglašena neophodnost kvalitetnog kontrolisanja i praćenja rada turbogenerators.

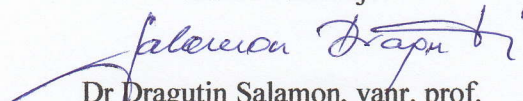
Deveto poglavlje daje pregled referisane literarture.

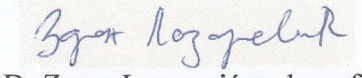
3. Zaključak i predlog

Imajući u vidu sadržaj i kvalitet rada, aktuelnost i složenost izabrane teme, rezultate i zaključke do kojih je kandidat Filip Zec, dipl. inž. elektrotehnike u svom samostalnom radu došao, članovi Komisije za pregled i ocenu master rada smatraju da rad kandidata ispunjava sve uslove da bude prihvaćen kao master rad i sa zadovoljstvom predlažu Komisiji za drugi stepen studija Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, da master rad Filipa Zeca, dipl. inž. elektrotehnike, pod naslovom „*Monitoring i dijagnostika, kvarovi i popravke izolacionih sistema namotaja rotora velikih turbogenerators*”, prihvati kao master rad i kandidatu omogućí usmenu odbranu.

U Beogradu, 15.09.2014.

Članovi komisije:

Dr Dragutin Salamon, vanr. prof.

Dr Zoran Lazarević, red. prof.